

Тема заходу: «Справедливість і право»

Хід заходу:

Гравці мають пройти через серію завдань і тестів, які стосуються різних аспектів права і справедливості. Кожен рівень гри може включати такі завдання:

1. Кейс-стаді (Додаток 1) учні отримують ситуаційні завдання, де їм потрібно прийняти рішення на основі правових норм і принципів справедливості.

2. Тестування знань (Додаток 2)

- учням пропонується серія запитань, що перевіряють їх знання про права людини та поняття справедливості.
- Кожна правильна відповідь дає учню можливість отримати бал і перейти до наступного завдання.

3. Правова головоломка (Додаток 3)

- учні отримують ребуси, які містять правові терміни або поняття.
- діти розв'язують ребуси і пояснюють значення знайдених термінів.

Після завершення гри проводиться обговорення та рефлексія, під час якого підкреслюється важливість знання та розуміння прав і справедливості у сучасному світі. Вчитель наголошує, що ці поняття не лише допомагають жити у гармонійному суспільстві, а й формують у кожному з нас почуття відповідальності перед іншими.

Така гра допоможе учням не лише весело провести час, але й отримати корисні знання про права і справедливість.

Додатки

Додаток 1

Кейс 1: «Спільна власність»

Ситуація: двоє учнів, Андрій і Оля, хочуть погойдатися на одній і тій самій шкільній гойдалці. Але вільна лише одна гойдалка, і обидва хочуть кататися одночасно.

Запитання: як можна справедливо вирішити цю ситуацію? Які права Андрія і Олі мають бути враховані?

Відповідь до ситуації: ситуацію можна вирішити шляхом **поділу часу:** Андрій і Оля можуть по черзі користуватися гойдалкою. Це рішення дозволить обом учням отримати рівний доступ до спільного ресурсу. **Компроміс:** наприклад, вони можуть домовитися про певний час, який кожен проведе на гойдалці, або можуть використати випадковий метод (монету чи лічилку) для визначення, хто почне першим.

Права Андрія і Олі:

- **Право на рівний доступ:** обидва учні мають рівне право на користування шкільним обладнанням, включаючи гойдалку.
- **Право на чесне рішення:** вирішення ситуації

Кейс 2: «Рівність прав»

Ситуація: у класі планується створення спортивної команди для участі в шкільних змаганнях. Однак тренер вирішив, що лише хлопці можуть бути в команді, хоча деякі дівчата також хочуть грати.

Запитання: чи є це рішення справедливим? Які права порушуються? Як можна забезпечити рівність прав для всіх учнів?

Відповідь до ситуації: визначення, що лише хлопці можуть бути в команді, є дискримінаційним і несправедливим. В такій ситуації ігноруються бажання дівчат, які також мають право брати участь у спортивних змаганнях. Спорт повинен бути доступним для всіх, незалежно від статі.

1. Порушення прав:

- Право на рівність: це рішення порушує принципи рівності, гарантовані багатьма міжнародними конвенціями та законодавством щодо прав людини.
- Право на участь: дівчата, які хочуть грати, не мають можливості реалізувати свої спортивні амбіції.
- Право на недискримінацію: в даному випадку дівчата піддаються дискримінації на основі статі.

2. Забезпечення рівності прав:

- Включення всіх бажаючих: тренер повинен переглянути своє рішення і дозволити всім учням, незалежно від статі, брати участь у формуванні команди.
- Створення змішаних команд: можливо, варто розглянути варіант змішаних команд, що сприятиме залученню як хлопців, так і дівчат.
- Проведення інформаційних заходів: школа може організувати заходи для підвищення обізнаності про гендерну рівність у спорті, залучаючи до цього батьків, учнів та вчителів.
- Розробка політики рівного доступу: встановлення чітких правил, що забезпечують рівний доступ до всіх спортивних команд і заходів для всіх учнів.

Кейс 3: «Право на освіту»

Ситуація: один із учнів у вашому класі, Дмитро, не має підручника з математики. Йому важко виконувати домашні завдання, і його оцінки з цього предмета почали погіршуватись. У той час інші учні мають підручники.

Запитання: чи є ситуація з Дмитром справедливою? Яке право порушено? Як можна вирішити проблему?

Відповідь: ситуація, в якій Дмитро не має підручника, є несправедливою, оскільки інші учні мають необхідні матеріали для навчання. Це створює нерівні умови для навчання і негативно впливає на його успішність.

Порушені права: *право на освіту:* Дмитро позбавлений рівного доступу до освітніх ресурсів, що є порушенням його права на освіту, гарантованого законодавством. Усі учні мають право на доступ до однакових навчальних матеріалів.

1. **Вирішення проблеми:**

- Надання підручника: школа або вчитель повинні забезпечити Дмитра підручником, можливо, через шкільну бібліотеку або допомогу від інших джерел (друк додаткових матеріалів чи електронні версії).
- Тимчасове рішення: якщо підручник неможливо швидко отримати, можна організувати обмін підручником між учнями або надати Дмитрові копії необхідних розділів для виконання домашніх завдань.
- Підтримка в навчанні: вчитель може також запропонувати додаткову допомогу Дмитру, наприклад, індивідуальні заняття або пояснення матеріалу під час уроку.

Кейс 4: «Право на власну думку»

Ситуація: під час обговорення на уроці один із учнів висловив свою думку, яка відрізнялася від думок більшості. Інші діти почали насміхатися з його слів і сказали, що його точка зору неправильна.

Запитання: чи справедливо ставитись до учня так? Які права він має на власну думку? Як потрібно реагувати на ситуації, коли думки різняться?

Відповідь: ставлення інших учнів до однокласника є несправедливим, оскільки кожен має право на свою думку, навіть якщо вона відрізняється від загальноприйнятої. Насмішки не сприяють конструктивній дискусії та повазі до особистості.

1. **Права учня:** учень має **право на власну думку** та на її вільне вираження без страху бути приниженим або зневаженим. Це право гарантується міжнародними та національними законами про свободу вираження думок.
2. **Реакція на різні думки:** вчитель повинен втрутитися, щоб створити **безпечне середовище для дискусій**, де всі думки будуть сприйматися з

повагою. Важливо навчати дітей, що **різноманітність думок** є природною і необхідною для розвитку критичного мислення.

Кейс 5: «Право на захист від булінгу»

Ситуація: Олег постійно знущується з меншого учня, Івана, забираючи його сніданки та обзиваючи на перерві. Учні спостерігають, але ніхто не втручається, боячись, що Олег може почати знущатися і з них.

Запитання: які права Івана порушені? Як можна захистити Івана і зупинити булінг? Яке рішення буде справедливим для всіх сторін?

Відповідь:

Порушені права Івана: проти Івана порушують **право на захист від булінгу** та **право на повагу до гідності**. Знущання підривають його психологічне благополуччя, безпеку та право на комфортне шкільне середовище.

Як захистити Івана та зупинити булінг:

- **Втручання вчителя та школи:** вчитель повинен негайно втрутитися, повідомити адміністрацію школи, а також залучити психолога для роботи з Іваном та Олегом.
- **Освітня програма проти булінгу:** школа може організувати заняття, спрямовані на підвищення обізнаності про булінг і навчання навичок співпереживання та взаємодопомоги серед учнів.
- **Підтримка Івана:** забезпечення Івану психологічної підтримки, щоб допомогти йому відновити впевненість у собі.

Справедливе рішення для всіх сторін:

- **Олегу необхідно пояснити наслідки його поведінки** та організувати корекційну роботу, щоб він зрозумів свою провину і виправив поведінку.
- **Залучення свідків:** Учні слід навчати, що мовчання не є рішенням, і вони також можуть допомогти зупинити булінг, повідомивши вчителів або підтримавши Івана.

Кейс 6: «Право на захист власності»

Ситуація: Марина залишила свій телефон у класі, коли пішла на перерву. Повернувшись, вона виявила, що телефон зник. Через кілька хвилин одна з її однокласниць, Анна, грається з таким самим телефоном і стверджує, що це її власність.

Запитання: як можна справедливо вирішити цю ситуацію? Що потрібно зробити, щоб відновити справедливість?

Відповідь: необхідно **перевірити докази власності** на телефон. Це можуть бути:

- пароль або інші налаштування, які знає тільки власник;
- внутрішні дані телефону: контакти, фотографії, персональні файли;
- чек або документи, що підтверджують покупку.

Відновлення справедливості:

- Звернення до вчителя або адміністрації школи: вчитель або шкільний адміністратор може допомогти вирішити ситуацію шляхом з'ясування фактів і проведення розслідування.
- Обговорення ситуації з Анною: важливо спокійно і чесно обговорити з Анною можливе непорозуміння. Якщо вона помилилася, необхідно заохотити її до повернення телефону.
- Відновлення власності: якщо підтверджено, що телефон належить Марині, він повинен бути негайно повернутий їй.

Кейс 7: «Право на здоров'я»

Ситуація: в одному класі є двоє дітей, які мають алергію на горіхи. Інші учні постійно приносять до школи горіхи для перекусів, що може становити небезпеку для здоров'я тих, хто має алергію.

Запитання: як можна забезпечити справедливість і захистити здоров'я всіх дітей? Які заходи можна запровадити?

Відповідь: ситуація потребує захисту **права на здоров'я** дітей з алергією, оскільки їхнє здоров'я може бути під загрозою через наявність горіхів у школі. Усі учні мають право на безпечне середовище.

Заходи для забезпечення здоров'я та справедливості:

- інформування класу та батьків: вчитель повинен провести роз'яснювальну роботу для учнів та їхніх батьків про ризики для дітей з алергією і попросити обмежити принесення горіхів до школи
- запровадження політики безпечних перекусів: можна впровадити правило, за яким учні не приносять продукти, що містять горіхи, до класу або шкільної їдальні, щоб створити безпечне середовище для всіх.

Кейс 8: «Право на участь у шкільних заходах»

Ситуація: школа організовує виставу, і один з учнів, Максим, дуже хоче брати в ній участь. Однак вчитель сказав, що ролей вже не залишилося, але дозволив іншим учням додатково взяти участь у постановці, оскільки вони його друзі.

Запитання: чи є це рішення справедливим? Як можна організувати справедливий розподіл ролей?

Відповідь: рішення вчителя є несправедливим, оскільки всі учні повинні мати рівні можливості брати участь у шкільних заходах. Виділення ролей на основі дружби порушує право Максима на участь та створює дискримінаційні умови.

Організація справедливого розподілу ролей:

- Прозорий відбір: ролі повинні розподілятися на основі інтересів, талантів або жеребкування, щоб уникнути фаворитизму. Усі бажаючі учні мають отримати шанс на участь, наприклад, через прослуховування або інші відкриті процедури.
- Альтернативні можливості: якщо головні ролі вже розподілені, можна створити додаткові ролі або завдання для учнів, які хочуть бути залучені до процесу (декоратори, помічники режисера, технічна підтримка).
- Залучення всіх учнів: важливо, щоб у шкільних заходах мали можливість брати участь усі охочі, навіть у другорядних чи допоміжних ролях, щоб кожен відчував себе частиною колективу.

Кейс 9: «Право на відпочинок»

Ситуація: у класі є правило, що кожен учень повинен чергувати і допомагати в прибиранні класу після уроків. Але кілька учнів відмовляються виконувати свої обов'язки, і все прибирання лягає на одного або двох учнів.

Запитання: як забезпечити справедливий розподіл обов'язків? Які права і обов'язки мають бути враховані?

Відповідь: ситуація є несправедливою, оскільки навантаження лягає лише на одного або двох учнів. Це порушує **право на відпочинок** всіх учнів і створює нерівність у виконанні обов'язків.

Заходи для забезпечення справедливого розподілу обов'язків:

- Створення розкладу чергувань: необхідно розробити чіткий графік, в якому буде вказано, хто і коли відповідатиме за прибирання. Це дозволить рівномірно розподілити навантаження між усіма учнями.
- Залучення всіх учнів: у всіх учнів має бути можливість висловити свої побажання та пропозиції щодо графіка чергувань. Це може підвищити їхню мотивацію до виконання обов'язків.
- Визначення наслідків: слід обговорити з учнями можливі наслідки за невиконання обов'язків, наприклад, залучення до обговорення на класних зборах або розгляд інших відповідних заходів.

1. Права та обов'язки:

- Права учнів: всі учні мають право на справедливий розподіл обов'язків та відпочинок після уроків.
- Обов'язки учнів: усі учні повинні виконувати свої завдання та брати участь у прибиранні, щоб підтримувати чистоту та порядок у класі.

Кейс 10: «Право на справедливе ставлення»

Ситуація: учень Петро отримав низьку оцінку за тест, хоча більшість відповідей були правильними. Він вважає, що оцінка несправедлива і хоче її оскаржити.

Запитання: як Петро може захистити свої права? Які кроки він повинен зробити для вирішення цієї ситуації справедливо?

Відповідь: Петро вважає, що його оцінка несправедлива, і має право на справедливе ставлення. Важливо, щоб учні мали можливість оскаржити оцінки, якщо вважають, що їхній рівень знань та виконання завдань не був належно оцінений.

1. Кроки для захисту прав Петра:

- Перегляд тесту: Петро може спочатку звернутися до вчителя з проханням про перегляд його тесту. Він повинен пояснити, чому вважає, що оцінка є несправедливою, і попросити вчителя розглянути правильність оцінювання його відповідей.
- Документація: варто підготуватися до обговорення, зібравши інформацію про питання, на які він дав правильні відповіді, і, можливо, аргументи про те, чому вони мають бути оцінені інакше.
- Обговорення з батьками: якщо ситуація не буде вирішена, Петро може звернутися за підтримкою до батьків, які можуть допомогти йому у спілкуванні з учителем або адміністрацією.
- Звернення до адміністрації: якщо проблема залишається невирішеною, Петро може підготувати офіційний запит до адміністрації школи, вказуючи на деталі ситуації та просячи провести справедливий розгляд.

Додаток 2

Серія запитань на знання основних понять та принципів права та справедливості з можливістю відповіді "так" або "ні":

1. Чи є правові норми універсальними для всіх країн світу?

Відповідь: Ні

2. Чи визначають принципи справедливості межі дозволеного та забороненого у суспільстві?

Відповідь: Так

3. Чи може суд встановлювати покарання, не враховуючи обставини справи?

Відповідь: Ні

4. Чи є основним принципом права забезпечення рівності перед законом?

Відповідь: Так

5. Чи може справедливість бути досягнута без дотримання закону?

Відповідь: Ні

6. Чи можуть правові норми бути несправедливими?

Відповідь: Так

7. Чи можуть індивідуальні права обмежуватися у випадку загрози громадському порядку?

Відповідь: Так

8. Чи може суддя приймати рішення, не дотримуючись принципу презумпції невинуватості?

Відповідь: Ні

9. Чи є принцип законності одним із фундаментальних принципів права?

Відповідь: Так

10. Чи може справедливість бути реалізована без додержання процесуальних правил?

Відповідь: Ні

Додаток 3

Створено за допомогою

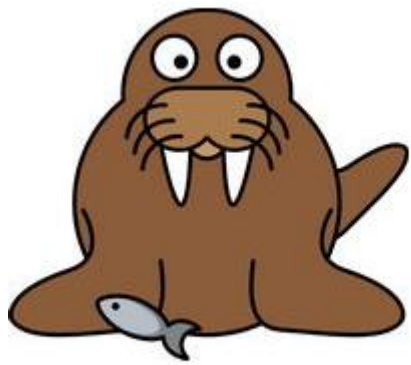
http://rebus1.com/ua/index.php?item=rebus_generator

Відповідь: справедливість

Відповідь: правознавство

4 = A

1 = H

Відповідь: мораль

Відповідь: принципи

Відповідь: компроміс

4 = П

Відповідь: компроміс